

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 19. Extremus Apamiensis Episcopi conatus pro impedienda Regaliæ in
suam Diœcesin introductione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

Sæc. XVII.
A. C. 1680.

§. XIX.

Extremus Apamensis Episcopi contus pro impedienda Regaliæ insuam Diœcesin introductione.

Gall. l'vind.
Sfontr.
pag. 275.
Tract. de
Regal.
pag. 543.

Postquam Franciscus ad tuendam Ecclesiæ libertatem contra extensem Regaliæ jus preces, hortationes, rationes, privatas, publicasque & Canonicas denuntiationes & minas incusum adhibuerat, acerbiora remedia experturus, cunctos Regaliæ titulo utentes, rursus anathemate perculit, die trigesima prima Martii hac in eos pronuntiata sententia:

„Cum nihil Ecclesia habeat magis necessarium, majorisque pretii, quam & libertatem de Officiis Beneficiisque præsertim Cathedralium Ecclesiarum disponendi (in quibus Canonici alii que in dignitate constituti in parte sollicitudinis Episcopalis, regendæque Diœcesis, præsertim vacante Ecclesiæ, vocati sunt) & liberam temporalium proventuum administrationem, fine quibus nec Divina officia decore peragi, nec Ecclesiæ reparari ornarique nec habiles ministri sustentari, ne quotidianis pauperum necessitatibus sub-

„subveniri, nec denique expensæ quo- Sæc. XVII.
 „tidianæ perferri possunt; introductio A.C. 1680.
 „verò Regaliæ utroque hoc jure, sal-
 „tem vacantibus Ecclesiis, privet, ea-
 „propter non alio eam loco, quam
 „duræ Servitutis habere possumus om-
 „ninoque illi libertati adversæ, quam
 „Christus suo nobis sanguine acquisi-
 „vit, ipso etiam Ludovico Juniore teste
 „in sua Declaratione de Anno 1137.
 „ubi Provinciam Aquitaniæ hujus jugi
 „immunem esse fatetur..”

„Hic Regaliæ abusus Laicis Regiis-
 „que Ministris occasionem tribuit, Ca-
 „thedralium & Collegiatarum Ecclesia-
 „rum, ac præcipua Diæcesis Beneficia
 „hominibus sine ulla ad statum Eccle-
 „siasticum vocatione conferendi, sine
 „Scientia & pietate adimplendi, nec
 „aliud meritum præferentibus, quam
 „quod apud Majestatis suæ Ministros,
 „quibus istorum beneficiorum distribu-
 „tio permitta est, omnem industriam
 „collocaverint, ut aliquo Beneficio po-
 „tirentur; quod tamen unicum, quam-
 „vis alia deessent, si ex Spiritu & di-
 „sciplina Ecclesiæ res agatur, omnino
 „indignos reddit omni Ecclesiastica di-
 „gnitate. Ex quo sequitur, ut qui ad
 „Episcopatus promoventur, tantum ab-
 „sit, ut personas reperiant, in quarum
 „humeros partem aliquam Pastoralis
Hist. Eccles. Tom. LXIV. Kk „Sol-

Sæc. XVII. „Sollicitudinis secure deponant, sed po-
A.C. 1680. „tius, quæ Episcopis boni aliquid pre-
„stare volentibus se omni conatu op-
„ponant.“

„Auget malum damnumque, quod
„cum denominatio ad vacantes Ep-
„scopatus Regii juris sit, nunquam
„Regios officiales occasio & rationes
„deficient Regi persuadendi, ut no-
„minationem differat, Regaliamque
„producat, id quod Divum Bernardum
„in eas querelas prorumpere coagit,
„quæ *Epistola 122.* leguntur, tempore
„videlicet Ludovici Junioris more re-
„ceptum fuisse, ut Episcopatum col-
„latio differretur, quo diutius eorum
„proventibus frui liceret.“

„Postquam ergo tam in Constitu-
„tionibus nostris, quam aliis publicis ac-
„ibus justissimas rationes palam fecer-
„imus, quæ nos obstringunt, ut qua-
„tum pro nostra virili parte fas est, ve-
„bertatem Ecclesiæ contra Regaliam
„tueamur, frustra etiam adhibitis dia-
„cioribus remediis, qualia sunt prece-
„adhortationes, demonstrationes, pro-
„vatæ publicæque & canoniceæ admo-
„nitiones, cogimur tandem non fini-
„ingenti intimoque dolore alia & ace-
„biora remedia experiri.“

„Quamplurima sunt oecumenica Co-
„cilia, summorumque Pontificum Co-
„stituta

„stitutiones, quibus contra bonorum ju- Sæc. XVII.
 „riumque Ecclesiasticorum usurpatores, A. C. 1680.
 „eosque, qui hujusmodi usurpatori-
 „bus auxilium aut consilium præstant,
 „Excommunicatio pronuntiatur, sic-
 „que a nobis editæ Constitutiones non
 „tam novas prohibitions novasque pœ-
 „nas complectuntur, quam antiquas
 „renovant applicantque, tantoque ma-
 „gis ad hoc agendum impellimur, quod
 „Decreta poenæque a sacris Canonibus
 „sancitæ, non solos Laicos respiciunt,
 „jurum, bonorum, libertatumque Ec-
 „clesiasticarum usurpatores; sed etiam
 „in Clericos & Episcopos vibrantur,
 „qui assensum præbent, neque se hujus-
 „modi usurpationibus, quantum licet,
 „oppontunt, & præsertim Concilium
 „Lugdunense adeo inter alia celebre,
 „loquens de hoc ipso Regaliæ argu-
 „mento, non solum cap. 12. contra il-
 „los tam sæculares, quam Ecclesiasti-
 „cos, qui obtenuit Regaliæ in Ecclesiis
 „hujus juris expertibus vacantia bona
 „usurpant, Excommunicationis senten-
 „tiam profert; verum etiam eos, qui
 „hujusmodi usurpatoribus connivent,
 „neque uti oportet, se illis oppo-
 „nunt, fructibus omnium suorum be-
 „neficiorum privat.,,

„Concilium Avenionense sub Papa
 „Joanne XXII. Anno 1322. Excommu-
 Kk 2 nica-

Sæc. XVII. „nicationem indicit & illis, qui vacan-
 A. C. 1680. „tia bona Ecclesiarum usurpant, &
 „qui usurpatoribus gratis, hoc est, vo-
 „luntarie obediunt, id quod iisdem fe-
 „verbis in alio Concilio Avenione aequa-
 „habito sub Benedicto XII. Anno 1337
 „repetitum fuit. Concilium quoque
 „Tridentinum Sess. 22. cap. 11. omnibus
 „quacunque dignitate, etiam Regal-
 „aut Imperiali præfulgentibus sub po-
 „na Excommunicationis interdicit, ne
 „bona & jura Ecclesiastica sibi vendi-
 „cent; iisdemque poenis omnes Eccle-
 „siasticos afficit, quicunque hujusmodi
 „usurpatoribus aut consensum aut op-
 „ram præstant. „

„Ecclesiæ quæcunque recepto in
 „more & antiqua consuetudine Regal-
 „liæ jugo assueverunt, non possunt no-
 „gemere, & quamdiu Deo libuent,
 „hanc servitutem non patienter tol-
 „rare. Eas vero Ecclesiæ quod an-
 „net, quæ nullo hactenus titulo ad
 „consuetudine juri Regalæ subje-
 „fuerunt, earum Episcopi, quippe Re-
 „stores custodesque, sufferre potius ob-
 „nia debent, quam ut antiquam & ce-
 „nonicam libertatem aboleri, & jugo
 „tam gravi insuetoque Ecclesiæ fas-
 „supponi patientur. „

„Qui hactenus titulo Regalæ Be-
 „neficia nostræ Diæcesis occuparunt
 „am

ambitionis avaritiæque Spiritum, quo Sæc. XVII.
nimium quantum agitantur, tam cla- A. C. 1680.
ris manifestisque signis prodiderunt,
ut omnino conjicere liceat, nullo eos
timore censurarum percelli, quas com-
minati sumus, quasque actualiter in-
currerant, licet nimia forsan conni-
ventia unicum pro excommunicato
hactenus denuntiaverimus. Et ta-
men nullum aliud remedium supereft
nobis, quo hunc malorum torrentem
sistamus impediamusque, ne paucou-
rum exempla in plurium perniciem
transeat, irreparabili Diæcesis nostræ
damno, quam ut has pœnas exten-
damus, iisque etiam applicemus, qui
consilio, auxilio, aut alio quovis mo-
do introducendæ in hanc nostram
Diæcesin Regaliæ auctores fuerint,
tantoque magis ad hoc agendum coa-
stringimur, quod in hac caufa non
alias partes vendicemus, quam ut
exequamur Decreta Ecclesiæ, idque
in materia, quam ad cognitionem &
potestatem nostram pertinere nemo
inficiabitur; quippe cum in illa non
de proventibus tantum Ecclesiæ, ve-
rum etiam de collationibus beneficio-
rum agatur, utique sunt res spiritua-
les mereque Ecclesiasticæ: & vero
pollicemur nobis, eos, qui privatis
lucris minus cæce obstinateque ad-

Kk 3

„hæ-

Sæc. XVII. „hærent, facile Constitutionibus nostris
A. C. 1680. „obtemperaturos, nec sacræ Jurisdic-
 tionis declinandæ cauſſa fallaci v-
 „noque effugio profanos Magistratus
 „appellaturos, id quod in cauſis, que
 „connexiōnem aliquam cum cibilibus
 „habent, ſæpe multumque evenit.“

„Erunt fortaffe etiam, qui, cum
 „Censuras a nobis latas incurrerint,
 „superiorem auctoritatem, a qua ab-
 „ſolvantur, appellabunt: Verum cum
 „notorium fit, vanum hunc esse in-
 „tumque recursum, nihil aliud agent
 „quam ut contumaciam suam, legum
 „que Ecclesiasticarom contemptum ma-
 „gis magisque conſtentur. Et pre-
 „ſertim cum nihil aliud agamus, que
 „ut quam plura cum Generalia, tum
 „Provincialia, & in Galliis recepta
 „Concilia exequamur, non potest hec
 „præſens nostra Constitutio niſi ab illis
 „violari, qui totius Ecclesiæ auſto-
 „tati una adverſantur: nec eſt alia po-
 „testas præter Pontificiam, que ho-
 „cauſſæ cognitionem pro eo statu-
 „in quo versatur, arrogare ſibi poſſit.“

Multo minus eo prætextu Censura
 „a nobis latas declinare poterunt, quod
 „non omnes ſolemnitates adhiberi alii
 „ſolitæ, obſervatæ in præſenti negoti-
 „ſuerint; quis enim neſciat, acciden-
 „tia, que abeſſe poſſunt, ſubſtantia
 „poſſit.“

as nostris
Juris-
llaci va-
gistratu-
fis, que-
civilibos
enit.
ui, cum
urserint,
qua ab-
rum cum
esse ini-
d agent,
, legum-
otum me-
Et pre-
us, quin-
lia, un-
recepta-
toteſt he-
ſi ab illi-
e auftri-
t alia po-
ue hoju-
statu, in-
i poſſit,
Cenfun-
unt, quod
peri aliis
i nego-
acciden-
ibstantie
„poſſit

„postponi oportere? neque tunc solem- Sæc. XVII.
„nitates necessarias esse, quando sunt A. C. 1680.
„impossibile, id quod in præsenti cauſa
„manifeste contingit; nemo enim igno-
„rat, aliquos de Clericis nostris, qui
„Decreta a nobis edita insinuare, &
„promulgare sunt ausi, injuriis affe-
ctos, intentatisque carceribus abster-
ritos esse.,,

„Persuademus ergo nobis, nem-
nem fore tam sui pietatisque ac Re-
ligionis immemorem, qui, ut Cleri-
cis gratificetur dignitatum quæſtus-
que avidis, tam gravibus magnisque
malis (qualia sunt, quæ ex censuris,
præſertim Excommunicatione prove-
niunt) implicare ſe velit, tantumque
absuturum, ut animæ, Dei, ſuæque
Salutis amantes Societate eorum,
qui anathemate percussi ſunt, infici
ſe patiantur, ut potius magno ſui me-
rito hanc occaſionem, ſuam erga Ec-
clesiam obedientiam, fidelitatemque
conteſtandi, amplexuri ſint, vi-
tando videlicet obduratos illos, &
ab Ecclesiæ communione separatos
peccatores. Quodſi aliqui ſint, qui,
ne levi aliquo emolumento ſe privent,
aut humanis respectibus renuntient,
malint Ecclesiæ Decretis adverſari, ii
plane, ſi in laqueos diaboli incident,

Kk 4

„ani-

Sæc. XVII., animæque naufragium patientur, sibi
A. C. 1680., ipsis culpam, non aliis adscribent.,

„Nos enim quod attinet, Deum toto
„cordis affectu enixeque precamur, ut
„in omnes Diæcesis nostræ fideles mi-
„sericordiæ & benicitatis suæ fontes
„effluere faciat, flagella vero iustitiae
„& iracundiæ suæ clementer avertat.
„Nec enim in hac caussa, Deo teste,
„alium nobis finem proposuimus, quam
„ut obligationi responderemus, quam
„nobis officium nostrum imponit, ut
„que pro virili nostra parte Ecclesia
„nostræ libertatem ac jura tueremur,
„omniumque fidelium curæ nostræ sub-
„ditorum saluti caveremus: eorum e-
„tiam, quorum corpora vibrata Ex-
„communicatione potestati Sathanæ tra-
„didimus, ut eorum corpora in die Domini
„salva fiant. Quodsi aliqui sint, qui
„Ecclesiæ pœnis abuti, quam corrigi-
„malint, remedia iis curandis a me
„adhibita in fomenta potius contum-
„ciæ convertant, id quidem maximo
„dolori nobis erit; quippe cum id di-
„vinæ iracundiæ, quam in hujusmodi
„obduratos peccatores exercere etiam
„in hoc mundo solet, præcipuum ar-
„gumentum fit; illud saltem consolabi-
„tur nos, quod videlicet omnes partes
„ministerii nostri expleverimus, omni-
„que metu liberati simus eas pœnas
„incut.”

„incurrendi, quas alioquin timidis o-
Sæc. XVII.
„tiosisque Pastoribus Propheta intentat, A. C. 1680.
„quodque Decretis Ecclesiæ obtempe-
„raverimus, ut arma Spiritualia pro
„Ecclesiæ juribus defendendis stringa-
„mus, nobis imperantis. „

„Has igitur aliasque ob cauffas post
„invocatam Spiritus sancti gratiam,
„postque audita consilia virorum, do-
„ctrina & virtute præstantium, sub pœ-
„na Excommunicationis ipso facto in-
„currendæ, omnibus cujuscunque sta-
„tus ac dignitatis hominibus districte
„injungimus, ne pro se, aut pro aliis
„Prioratus, Canonicatus, Præbendas,
„aut alia quæcunque Diæcessis nostræ
„Beneficia titulo Regaliæ petant, ne
„que eorum possessionem capiant, aut
„si aliqua impetrarunt, ne eorum fru-
„ctus sibi vendicare, aut functiones
„exercere præsumant. Prohibemus e-
„tiam æque sub pœna Excommunica-
„tionis ipso facto incurrendæ omnibus
„cujuscunque status ac conditionis ho-
„minibus, ne sub quovis Procuratoris,
„Commissarii, Conductoris, aut alio
„nomine tituloque Regaliæ proventus
„Episcopatus, seu Capituli nostri, aut
„aliorum Beneficiorum Diæcessis Apa-
„miensis, sive in parata pecunia, sive
„in aliis rebus pretio æstimabilibus per-
„cipere audeant. Prohibemus denique

Kk 5

„om-

Sæc. XVII. „omnibus & singulis sub poena Excom.
A. C. 1680. „municationis, ne ad percipiendos,

„distribuendosve proventus nostros, aut
„obtinenda Beneficia nostræ Diæcelis
„titulo Regaliæ, exercendasque eorum
„functiones, aut alium actum eden-
„dum, qui Regaliæ in hanc Diæceli
„introducendæ servire possit; ne, in-
„quam, ad hæc omnia, aut istorum
„aliquid auxilio, aut consilio quovis
„modo concurrant. Quin potius om-
„nes Diæcelanos, ac præsertim Eccle-
„siasticos exhortamur, ut omni, qua-
„possunt, honesta ratione, ac modo,
„se Regaliam ejusque extensionem &
„versari, ac improbare contestentur.
„Quia vero Adversariorum potentia in
„hac præenti aliisque Constitutionibus
„nostris promulgandis non permitit
„omnes, alioqui necessarias, solemn-
„tates observari, ideo declaramus eas
„hoc ipso, quod a nobis publicatæ, &
„ad valvas Ecclesiarum affixæ fuerint,
„pro sufficienter promulgatis & publi-
„catis habendas esse, nosque sine aliis
„citationibus, monitionibus, aut ini-
„nuationibus præcedentibus ad poenas,
„Censuras, & Excommunications pro-
„cessuros, quarum etiam absolutionem
„nobis reservamus, nec permittimus,
„ut ab his Censuris absolvere possint,
„quibus alioqui facultatem generalem

nde-

„dedimus a casibus reservatis absol- Sæc. XVII.
„vendi.,, A.C. 1680,

§. XX.

Apamensis Episcopi Vindiciæ.

Cum autem non modo Regis Ministri, *Gall. vind.*
sed etiam Tolosanus Archiepisco- pag. 281.
pus, ceterique Franciæ Præfules Apa- *Du Pin hist.*
miensem Episcopum contumaciæ, ac *de l'Eccl.*
insani zeli insimularent, imo & Tolosa- t. 4. p. 364.
nus excommunicationis sententiam
contra Palarinum nuper denuntiatam
omnino irritam declarasset, huncque
Canonicum a censura ad *cautelam* ab-
solutum, ad exercendas beneficii &
officii usurpati functiones habilem red-
didisset, atque Episcopum ad diem
octavam Maij coram suo Tribunali com-
parere jussisset, hic eadem die præfato
Archiepiscopo literas submisit, quibus
sententiam a se pronuntiatam esse vali-
dam demonstravit, ita præfatus:

„Equidem fateri ingenue debeo, &
„præsentibus literis (posteaquam liber-
„tas mihi adempta est publicis ac fo-
„lemnioribus tabulis id agendi) palam
„testari, me in iis, quæ Regaliam
„spectant, nullo modo illustrissimæ Do-
„minationis Vestræ Jurisdictionem a-
„gnoscere posse, & consequenter nec
„ejus hac in re judicio, sententiis,
„De-